

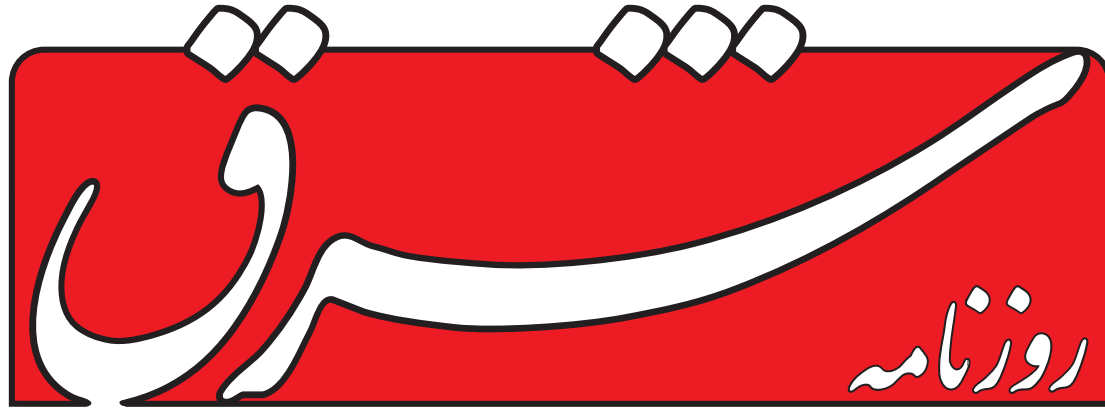
رئیس جمهور به خاطر قطع برق عذر خواهی کرد

پوزش های کاینه

گروه سیاست: فرهنگ «مسئولیت پذیری» و «عذر خواهی» چنان در آداب ایرانیان کم و غریب است که هر بار مسئولی از چنین واژه‌ای استفاده می‌کند، توجه‌ها را به سمت خود می‌برد. دولت دوازدهم در حالی تا یک ماه دیگر به کار خود...

صفحه ۲

چهارشنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۰ • ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۲ • ۷ جولای ۲۰۲۱

سخنگوی وزارت خارجه:

دولت رئیسی نیز به توافق وفادار خواهد بود

گروه دیپلماسی: سخنگوی وزارت امور خارجه در گفت‌وگو با خبرنگاران به سؤالات آنان درباره موضوعات سیاست خارجی از جمله مذاکرات وین، مسائل قفقاز، دخالت‌های عراق در منطقه، مسائل افغانستان و... پاسخ داد...

صفحه ۴

سال هجدهم • شماره ۴۰۴۵ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

پیشنهاد به رئیس جمهور منتخب

حمزه نوذری . جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

آقای رئیس جمهور منتخب، شما سخن از تحول در مدیریت و ساماندهی جامعه به میان آوردید و بیان کردید که مبارزه با فساد و نابرابری‌ها را به جد دنبال می‌کنید و عدالت را محقق می‌سازید. برای تحقق این هدف حتماً به دنبال تشکیل دولت منسجم و یکپارچه‌ای هستید که مقتدرانه امور را بپذیری کند. شما به دنبال تشکیل دولتی قوی هستید که با کشورهای قدرتمند مواجهه مناسب‌تری داشته باشد و تن به قراردادهای ضعیف ندهد و باعث عزت و سربلندی کشور شود. حتماً می‌دانید که سیاست‌گذاری‌ها و بوروکراسی که توزیع منابع در ایران را بر عهده دارد، نابرابری‌های عمیقی ایجاد کرده است و اکثر مردم احساس ناعدالتی می‌کنند. اکثر احساس می‌کنند سیاست‌تر از وضعیت فعلی هستند؛ به همین دلیل شاهد فوران مطالبات عدالت‌خواهانه در جامعه هستیم؛ درحالی‌که هیچ چارچوب و دورنمای مشخصی برای کاستن از نابرابری‌های موجود وجود ندارد. مبارزه با فساد و نابرابری و تشکیل دولت قوی از رهگذر توسعه جامعه مدنی قدرتمند و گسترش نهادهای اصول دموکراتیک ممکن می‌شود. ساماندهی مناسب جامعه در گرو دولت قوی و هم‌زمان جامعه مدنی قدرتمند است. ما نیازمند جامعه مدنی قوی هم‌زمان با دولت قوی هستیم. در شرایط فعلی جامعه مدنی قوی برای ساماندهی جامعه اهمیت اساسی دارد. داستان موفقیت و شکست‌های کشور در شرایط هم‌افزایی یا عدم هم‌افزایی میان جامعه مدنی، دولت و اقتصاد باید درک شود. هیچ فرمول جادویی برای غلبه بر مشکلات در کشور وجود ندارد جز ارتباط بیا بین جامعه مدنی، دولت و اقتصاد. ارتباط و تعامل بین دولت و بازار بدون حضور فعال جامعه مدنی به نرودمند شدن بخشی از نخبگان بوروکرات و بازاری می‌انجامد و گروه‌هایی از مردم که به قدرت دولتی دسترسی ندارند، بیشترین زیان را متحمل می‌شوند. نکته مهم این است که ارائه خدمات اجتماعی و رفاهی با سازوکار بوروکراسی چند مشکل عمده ایجاد می‌کند؛ اول اینکه بوروکراسی دولتی را بزرگتر می‌کند. دوم اینکه شاهد نابرابری بوروکرات‌محور خواهیم بود که درحال حاضر نیز وجود دارد. سوم اینکه ارائه خدمات براساس این سازوکار فساد اداری و اقتصادی را بیشتر می‌کند. در ایران مسئله بوروکراسی دولتی مسئله اساسی شده است؛ به گونه‌ای که هرگونه سازوکاری برای ساماندهی امور و ارائه خدمات فقط براساس بوروکراسی، قانونی و موجه شناخته می‌شود و سایر سازوکارها طرد می‌شود. علاوه بر این، بوروکراسی در ایران حک شده در جامعه مدنی نیست؛ به همین دلیل نه تنها کارکرد مناسب ندارد؛ بلکه ضد اهدافی که برایش در نظر گرفته شده، عمل می‌کند و عملاً در راستای خدمت به انسان قرار ندارد؛ بلکه وسیله‌ای برای سلطه بر انسان به شمار می‌آید. مسئله بوروکراسی روزه‌روز چالش‌های بیشتری در جامعه ایجاد می‌کند از جمله: ۱. نابرابری در دسترسی به خدمات را تشدید کرده است ۲. شکل‌گیری قشر بوروکرات که منافع و منابع را توزیع می‌کند و قدرت دولت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرد. راه مقابله با نابرابری بوروکرات‌محور، بازار آزادی که برخی متفکران ایرانی دنبال می‌کنند، نیست؛ چون این سازوکار همه چیز را کالایی می‌کند و جامعه و محیط زیست را تباه می‌کند. پس نمی‌توان جامعه را براساس دولت‌گرایی و بازارگرایی ساماندهی کرد.

یادداشت

حمایت از احزاب شعاری نباشد

هر ایرانی، حال خوبی به دنبال نمی‌آورد. نمونه‌ای از آنها، مطمح استبداد ناصرالدین شاه است که ۵۰ سال به طول می‌انجامد. تمرین‌هایی برای «بودن» آغاز می‌شود تا «انتخاب»‌هایی تجربه شود. با این روایت که چند انجمن مخفی در شهرهای بزرگ شکل می‌گیرد. آنها در گروه‌های ۱۲ تا ۱۵ نفری متشکل می‌شوند و به صورت دوره‌ای، در خانه‌های اعضا، تشکیل جلسه می‌دهند. این نشان می‌دهد که حتی در آن موقعیت تاریک هم نیاز اولیه به حیات ادبیات احساس می‌شده، هرچند شیوه‌ها، بدوی و غلط و دارای آسیب‌هایی خودمحرانه است زیرا مهمی آمده؟ شخصی اول داستان، آنتوان روکانتن، تاریخ‌دانی است که مشغول نگارش زندگینامه یک شخصیت سیاسی است تا از این طریق، به یک هدف مشخص برسد. در واقع او می‌خواهد از زاویه‌ای بیرون از خودش به موقعیت وخیم زندگی نظر افکند. مورخ به تدریج با شناخت بیشتر آن چهره ممتاز، از تغییراتی بنیادی که به تدریج در محیطش رخ داده، آگاه می‌شود. او نیز بی می‌برد که سهمی در همه پیشامدها داشته است و مانند شهروندان دیگر در پدید آمدن وضعیت کنونی خود را مقصر قلمداد می‌کند. این فهم وجودی، چنان است که کامش را به شدت تلخ کرده و نسبت به انتخاب‌های گذشته خود شک می‌کند. او با نظر به «بودن یا نبودن» وجودش در هستی، احساس ناخوشایندی سراغش می‌آید تا جایی که دچار توهّم می‌شود. خواننده برگ‌هایی از تاریخ، حرف‌هایی در این باره دارد. مرور ۲۰۰ سال اخیر وقایع سرزمین، سرشار از این بودن‌ها یا نبودن‌هاست. قطعاً مطالعه آنها، برای

محمدجواد حسینی پژوهشگر

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

پاسخ انعطاف‌پذیر به بازخیزی طالبان

دارد. به علاوه از نگاه این دسته، وجود دشمن مشترک یعنی ایالات متحده، دلیل مجاب‌کننده‌ای برای کنارگذاشتن خصومت پیشین و تمرکز بر بیرون‌راندن سربازان آمریکایی از افغانستان است. کدامیک از این دیدگاه‌ها به ظاهر آشتی‌ناپذیر باید راهنمای سیاست‌گذاری ایران در افغانستان باشد؟ نگرینست به سیاست‌گذاری خارجی از منظر خط‌کشی‌های حزبی و جناحی و به عبارت دیگر کشاندن مباحث سیاست خارجی به کشاکش‌های سیاست داخلی نه تنها کمکی نمی‌کند، بلکه با محروم کردن سیاست خارجی از استقلال عملی که به آن نیاز دارد، امنیت ملی را به زمینه‌ای از احساسات و برداشت‌های مطالعه‌نشده تقلیل می‌دهد. از آنجایی که هر کدام از نگرش‌های فوق بخشی از واقعیت‌ها را نمایندگی می‌کنند، جمهوری اسلامی ایران نیازی نخواهد داشت که الزاماً یکی از این دو دیدگاه را انتخاب کند. ایران نمی‌تواند سیاست‌های خود را در افغانستان با اعتماد نسبت به تغییر ماهیت طالبان پایه‌گذاری کند. شواهدی وجود دارد که طالبان همچنان به خشونت علیه مردم عادی نه تنها به‌عنوان ابزار مؤثر سیاسی وحشت‌آفرین، بلکه به‌عنوان جزئی از قرائت متصلب خود با پیشروی‌های طالبان، آماده گسیل نیروهای نظامی برای دفاع از شهرها و شهروندان و مسیوق به سابقه بودن تضاد آن با ایران شیعی، این احساس تهدید از جانب یک گروه مسلح بنیادگرا و ضدمدرن‌نیت را تشدید کرده است. این افراد انتظار دارند جمهوری اسلامی ایران ضمن اعلام موضع مخالفت خود با پیشروی‌های طالبان، آماده گسیل نیروهای نظامی برای دفاع از شهرها و شهروندان افغانستان در برابر طالبان باشد. گروه دوم و عمدتاً از میان اصولگرایان، به آن تغییرات سیاسی و نسلی از طالبان امید بسته‌اند که این گروه را با گذشته متفاوت کرده؛ تا جایی که کمتر خشونت‌آمیز و بیشتر سازگار با همسایگانی است که برای ادامه بقا و به رسمیت شناخته شدن حکومت خود در افغانستان به آنها نیاز

دیباق حسینی

ادامه در صفحه ۴

تترها

کیفرخواست ۲۰۰ صفحه‌ای برای ۱۰ متهم پرواز اوکراینی

صفحه ۵

وقتی تکلیف مجلس در دفاع از حقوق مردم مشخص نیست

صفحه ۳

دوازدهمین امام جمعه هم کنار رفت

صفحه ۲

سرانجام، فرصت گفت‌وگوی تهران - ریاض

ایران و عربستان در روزهای پایانی دولت روحانی

صفحه ۴

روز حساب در بهشت

صفحه ۹

ایران تقاص چه چیزی را پس می‌دهد؟

صفحه ۱۱

حرف اول

خلسه دلار

حسین حقگو . کارشناس اقتصادی

شاید مهم‌ترین سؤال این روزهای اقتصاد ایران قیمت دلار در ماه‌های آتی و به‌ویژه در دولت جدید باشد. پرسشی که از اقتصاد فراتر رفته و کلیت زندگی مردم در چه از اهمیت ارزهای خارجی در کشوری که ارتباط و تعامل آن با جهان حتی در شرایط عادی و معمول هم چندان نیست، چه پرسد به سال‌های اخیر و تحریم‌های پس سخت و ناخواسته، جای تعجب دارد. شاید بزرگی همین پرسش و درهم‌تیدگی قیمت دلار با زندگی مردم، کار را به آنجا کشاند که سخنان مهم‌ترین مقامات مسئول کشور رنگ‌وبوی داستان‌های علمی-تخیلی به خود بگیرد. چنان‌که رئیس جمهور از احتمال دلار پنج‌هزار تومانی در صورت نبود جنگ اقتصادی (ترامپ) و کرونا سخن گفت و سخنگوی دولت نیز همان احتمال را قدری شسته‌رفته‌تر چنین صورت‌بندی کرد: «نرخ ارز در بازار آزاد، پیش از آغاز جنگ اقتصادی هر دلار چهارهزار تومان در سال ۱۳۹۶ بود و با وجود سناریوی نبود تحریم و وجود کرونا، طبق پیش‌بینی‌های کارشناسان، نهایت به پنج‌هزار تومان می‌رسید» (ریبعی- ۱۲/۱۴). به نظر می‌رسد احتمال و فرض «دلار ارزان» هم نزد دولتیان و هم عامه مردم، امری مقبول و مطلوب است. تمایل دولت‌ها در حدود پنج دهه اخیر عمدتاً پایین نگه‌داشتن نرخ ارزهای خارجی و کاهش تورم از طریق لنگر کردن این نرخ و افزایش واردات و... بوده است. البته در رفتاری متناقض از ثمرات دلار گران هم تعریف و تمجید کرده‌اند. چنان‌که رئیس‌جمهور در همین ایام اخیر از رشد صادرات غیرنفتی با افتخار یاد کرده که علت عمده آن چیزی جز افزایش قیمت ارزهای خارجی نبوده است؛ «صادرات سه‌ماهه اول امسال نسبت به سه‌ماهه پارسال ۶۹.۲ درصد افزایش داشته است و این آمار برای ملت ایران افتخارآمیز و ضربه بسیار سنگینی به دشمنان است. رئیس‌جمهور». دلار ارزان طبعاً برای جامعه دچار شکاف در آمدی و فاقد نظام تأمین اجتماعی و مقابله با فقر، امری مطلوب و امکان‌نفسی است تا بخت دسترسی به حداقل‌های زندگی را داشته باشد و از مواد مغذی استفاده کند و رستورانی و سفری برود و... بسیاری از مردم و شاید اکثر قریب‌به‌اتفاق جامعه، با نگاهی به گذشته، ملاً سه تا چهار سال قبل گویی به رؤیا فرو می‌روند و از مرغ هفت، هشت هزار تومانی و گوشت ۳۰۰۴۰ هزار تومانی و پیراید ۰.۱۵، میلیونی و خانه متری چهار، پنج میلیون تومانی و... با حسرت یاد می‌کنند و آرزوی بازگشت آن سال‌ها را دارند.

ادامه در صفحه ۱۱

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پر بازدید ایران در فضای مجازی

۸۶۰۳۶۱۱۹
sharghdaily.ir

روزنامه شرق منتشر کرد

جامع‌ترین تقویم فرهنگ، هنر و رسانه

همراه با ۱۰۰ عکس - رویداد مهم قرن

قیمت ۶۰ هزار تومان
تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

ادامه در صفحه ۴